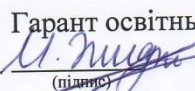

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Психології» (№ 704)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми
 М. Є. Жидко
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 31 » серпня 2023 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до фаху

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 05 Соціальні і поведінкові науки

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 053 Психологія

(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Психологія

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна, дистанційна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2023 року

Харків – 2023 р.

Розробник: Фаворова К.М., доц.каф. 704, к. психол. н., доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри психології
(№ 704)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри канд. психол. наук, доц.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Ю. І. Гулій
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

здобувачка групи 760пм (каф. 704)

(підпис)

В.А. Переверзева
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Фаворова Катерина Миколаївна, к. психол. н., доцент. З 2004 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Соціальна психологія;
- Психологія сім'ї;
- Сексологія.

Напрями наукових досліджень: психологічні аспекти партнерських відносин, особистісні чинники взаємодії у різних видах соціального спілкування.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр в якому викладається дисципліна –1;

Обсяг дисципліни:

Загальна кількість кредитів ЄКТС – 4, загальна кількість годин – 120, лекції - 32 години, практичні заняття - 32годин (всього аудиторних занять - 64годин), самостійна робота - 56 годин.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна, дуальна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності –лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – знання основ загальної психології

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) –знання основ загальної психології.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомлення здобувачів зі структурою психології, особливостями психологічного знання, історією становлення психологічних шкіл як України, так і Харківщини, професійними правами й обов'язками фахівця-психолога, професійними вимогами до його особистості і діяльності, що існує етичним кодексом і т.п.

Завдання:

1) розкрити специфіку психологічного знання як наукового, структуру психології як науки, історію її становлення в якості соціальної інституції, особливостях сучасного функціонування;

2) охарактеризувати психологію як різновид професійної діяльності, навести особистісні та професійні якості психолога, ознайомити з нормативною базою навчання та професійної діяльності психолога;

3) проаналізувати методологічні та етико-деонтологічні аспекти професійної діяльності психолога.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

Знати

- структуру й особливості психологічного знання;
- види та напрямки сучасної психології;
- принципи побудови навчання в психології.

вміти:

- розкривати зміст основних понять і категорій психології;
- застосовувати знання про особливості професійної діяльності психолога на практиці.

мати уявлення:

- основні напрямки діяльності психолога;
- професійно-етичні норми діяльності психолога;
- права й обов'язки психолога в різних сферах його професійної діяльності і на різних її етапах.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Психологія як одна з наук про людину.

Багатомірність людини. Особливе місце психології в системі гуманітарних наук. Етапи становлення психології як науки. Академічна, прикладна та практична психологія, їх основні категорії та поняття. Види психології. Специфіка розвитку вітчизняної психології.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 4 годин (л – 2, п – 2).

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Тема 2 .Особливості психологічного знання.

Науковий світогляд. Принципи науки, базові постулати наукових досліджень в психології та базові припущення. Алгоритм нормативного наукового дослідження. Принципи побудови та основні методи проведення психологічного дослідження. Співвідношення між теорією і практикою. Мова психології. Відносність психологічних даних.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 годин (л – 2, п – 2).*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Тема 3. Особистісні і професійні якості психолога.

Професія психолога в сучасному світі. Психологічні здібності. Професіограма професії «психолог». Моделі і вимоги до професійної підготовки психологів. Структура та принципи вищої освіти в Україні. Болонський процес. Особистість психолога. Феномен «хвороби першого курсу». Професійна деформація. Синдром «згоряння на роботі». Негативні наслідки роботи психолога. Професійний контроль за роботою психолога (супервізія). Балінтовські групи. Методи та техніки психопрофілактики і психогігієни в роботі психолога.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 годин (л – 2, п – 2).*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Тема 4. Нормативна база професійної діяльності психолога.

Замовник, виконавець, випробуваний, психологічна інформація, користувачі інформації, зміст діяльності психолога. Індивідуальна і групова робота. Контракт.

Права й обов'язки замовника. Облікові документи і банк психологічних даних. Правила збереження і користування їй, відповідальність за їхнє порушення.

Права й обов'язки психолога. Науково-методичне забезпечення. Атестація і підвищення кваліфікації. Професійні асоціації. Ліцензування.

Права й обов'язки випробуваних.

Права й обов'язки користувачів.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 годин (л – 2, п – 2).*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Модуль 2.

Змістовний модуль 2.

Тема 5. Специфічні вимоги до професійної діяльності психологів.

Професійний добір. Експертна оцінка.

Кабінет психологічного розвантаження. Врегулювання конфліктів.

Бізнес-консультування. Ділові й організаційно-управлінські ігри.

Психологічний супровід політичних і рекламних кампаній. Особистісні, лабораторні і соціально-психологічні тренінги.

Робота з дітьми і підлітками. Особливості роботи психолога в початковій, середній і вищій школі. Кабінет соціально-психологічної допомоги. Розвиток інтелекту, здібностей і т.п. Психологічна корекція.

Робота психолога на «телефоні довіри» і в кризових центрах. Стихійні лиха, війни, масові катастрофи техногенного характеру.

Психологічна підготовка спортсменів і осіб, що працюють в екстремальних умовах праці.

Участь у роботі правоохоронних органів і пенітенціарної системи.

Особливості роботи психолога в психоневрологічній клініці. Особливості роботи психолога в соматичній клініці. Особливості роботи психолога в установах для людей з обмеженнями. Робота з наркотичною й алкогольною залежностями. Психологічне консультування, психотерапія, психологічна реабілітація. Психологічні «марафони». Сімейна консультація. Сексологічна консультація. Психологічна підтримка термінальних хворих (геронтологічна практика, онкологія, СНІД і т.п.). Амбулаторна і стаціонарна форми роботи.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 4 годин (л – 2, п – 2).

- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Тема 6. Етико-деонтологічні аспекти професійної діяльності психолога.

Границі, мети, методи психологічного втручання і проблема маніпуляції. Проблеми відповідальності і залежності в психології. Етичний кодекс психолога. Релігія і психологія.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 4 годин (л – 2, п – 2).

- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 1. Психологія як одна з наук про людину.	4
	Тема 2 . Особливості психологічного знання.	4
	Тема 3. Особистісні і професійні якості психолога	6
	Тема 4. Нормативна база професійної діяльності психолога.	6
	Тема 5. Специфічні вимоги до професійної діяльності психологів	6
	Тема 6. Етико-деонтологічні аспекти професійної діяльності психолога.	6
Разом		32

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (письмова відповідь на 2 питання за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0	6	0
Робота на семінарських заняттях	0 ... 5	4	0 ... 20
Модульний контроль	0...30	-	0 ... 30
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0	6	0
Робота на семінарських заняттях	0 ... 5	4	0 ... 20
Модульний контроль	0...30	-	0... 30
Усього за семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит	Іспит
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру.

Задовільно (60-74). При виконанні модульних контрольних робіт, без принципових помилок, виконано не менш ніж 50 % від загальної кількості питань. Знати зміст основних понять навчальної дисципліни. Вміти за зразком наводити приклади втілення теоретичних знань в практичну площину при виконанні практичних завдань. Вміти за допомогою викладача (додаткові, уточнюючі запитання, допомога у формулюванні думки та т. ін.) розв'язувати задачі прикладного характеру.

Добре (75-89). При виконанні модульних контрольних робіт без помилок виконано не менш ніж 75 % від загальної кількості питань. Досконало знати зміст основних понять навчальної дисципліни. Вміти самостійно наводити приклади втілення теоретичних знань в практичну площину при виконанні практичних завдань. Вміти логічно, обґрунтовано пояснювати наявність зв'язку між ними (припустимі несуттєві помилки, які студент самостійно виправляє після додаткового уточнення з боку викладача). Вміти без суттєвої допомоги викладача розв'язувати задачі прикладного характеру.

Відмінно (90-100). При виконанні модульних контрольних робіт без принципових помилок виконано не менш ніж 90 % від загальної кількості питань. Досконально знати теоретичний матеріал навчальної дисципліни та вміти застосовувати його при розв'язанні практичних завдань. Відповіді теоретичнообґрунтовані, логічні, з дотриманням культури мови.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення

Підручники, що видані викладачами кафедри

1. Психологія: вступ до фаху / Жидко М.Є., Фаворова К.М., Долгополова О.В. – навч. посібник. - Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т », 2020. - 74 с.

2. Кочемировская Е.А., ЖидкоМ.Е. Введение в общую психологию. Х., 2002. – 112 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. – Видання друге, перероблене та доповнене. - Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. - 222 с.

2. Максименко С.Д. Психологія особистості: парадигма життєтворіння / С. Д. Максименко // Психологія і суспільство. - 2006. - №4. - С. 8-52

3. Кочемировская Е.А., ЖидкоМ.Е. Введение в общую психологию. Х., 2002. – 112 с.

4. Психологія : короткий навч. словник: терміни і поняття: гриф МОН України ; Ю.Г. Шадських, В.М. Піча. - Львів :Магнолія 2006, 2008. - 276 с.

5. Основи практичної психології / В.Панок, Н.Чепелева, Т.Титаренко. - К.: Либідь, 2001 .- 534 с.

Допоміжна

1. Біла О.Г. Соціально-психологічні детермінанти особистісного становлення психолога-практика // Проблеми загальної та педагогічної психології: Збірник наук. пр. Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України / За ред С.Д.Максименка. - К.: ГНОЗІС, 2003. - Т. V. - Ч. 6. - С. 18-22.

2. Максименко С.Д., Ільїна Т.Б. До проблеми розробки освітньо-кваліфікаційної характеристики сучасного психолога // Практична психологія та соціальна робота. - 1999. - № 1. - С. 2-6.

3. Панок В.Г. Українська практична психологія: визначення, структура і завдання // Практична психологія і соціальна робота. -1997. - № 10. –С. 3-7